

„Emlékezők vagyunk valamennyien”

Polcz Alaine-kultuszt kell teremteni! – Délelőtti pillanatképek a Mészöly Miklós-emléknapon

Szekszárd neves írójának emléknapja – melynek délelőtti eseményei a főiskola dísztermében zajlottak – szép kettős jegyben zajlott, lévén, hogy Mészöly Miklós gyermekeknek szánt irodalma és Polcz Alaine irodalma került fókuszba.

P. Z.

Dr. Haag Éva alpolgármester ünnepi köszöntőjében kiemelte: Szekszárd nagy családdá alakul ilyenkor, fiatalok, érett korúak, diákok és tanárok – emlékezők vagyunk valamennyien. Aki személyesen ismerhette őket, azért, ki nek képek, könyvek, színhagyomány útján terjedő, ebből fakadóan olykor tűző, „személyes igazsággá” ferdített történetek jutottak, hát azért. Ne feledjük, „pontos történeteket” út közben Mészölytől kaphattunk... Bizony, erről ismersz példának okáért a művész, mert aki író, költő, fikciójában sem ferdi öncéllal... Nem hinti hunyorogva a halottszónélküliségére, ennek biztonságára játszva, mícsoda barátság szövődött egykoron... A város vezetése külön köszönetet mondott a szervezőknek, amiért évről évre méltón emlékezhetünk huszadik századunk meghatározó íróira, ezáltal ha követjük csilagmutatásuk, szeretetteljesebbé, jobb emberré válhatunk.

Elhangzott, kimondatott: Polcz Alaine-kultuszt kell teremteni! Szélen bölcs kultuszt, értő, messze gyűrűző kultuszt! Jelenleg fölbecsülhetetlen úttörése. Soraiiban mives szépirodalmi stíllel öleli az áldozattá válás, az áldozatként élés lélektanát. Távolsgágot tartva pontos, hiszen legnagyobb! Ő –

Csordás Gábor dr. Haag Évától vehette át a Mészöly-plakettet

mélyén – talán megbékült azzal, amivel mi, olvasói nem igazán tudunk. Miért nem szentelte teljes életét írásnak? Mekkora muszájok voltak az ő muszájai? Tavaly adott otthont a szekszárdi Német Színház egy ősbemutatónak. Polcz Alaine Asszony a *fronton* című munkáját dolgozta Baranyai László író két hangra. A fiatalkori s az asszonyi én körvonalazódott Takács Kati és Pálffy Katalin színművésznők játéka által. Aki jelen volt az előadáson, nem feledi sosem. A végletes szavak összes komolyságával és mosolygatóságával. Polcz Alaine átélt, széles síkra kiterjesztve tanulsággá, történetné lényegített, nem mellékesen perspektívát mutatott, példát, modern kifejezéssel élve túlélési technikákra okított. Kockák peregetek az egykori előadásról. Az író mi minden elé ment!

Férfesöpört olyanokat, mint nőirodalom, író, politika, porrá és húscafatá alázottság, lényének kontúrjai, nyomorítás, pszichiátria, tömegpszichózis, feleség-lét... Lehet, egyik sem érdekelte? Támogatott akiket és amíg kellett, tanított ahol kellett, közben cinkos mosollyal rejtve pulzáló magját írt ahogyan és amit kellett... Előttünk a feladat!

Urbanik Tímea irodalomtörténeész előadását – sajnálatos távolléte miatt – Németh Judit olvasta fel. Szokás megkülönböztetni szépirodalmat és gyermekirodalmat. Ki tudja még miféle irodalmakat. Urbanik szerint inkább műfajközi terek egymásba játszásáról, sziluettek irizálásáról lehet szó. Egy mást támogató együttállásnak nevezi Mészöly Miklós „gyermeki” irodalmát. Nem tudni, éppen a történetmondó

meséit, vagy a mesemondó történeteit olvassuk... „Botcsinálta meséirőnk érzem magamat.” – vallott erről Mészöly. Első meséit, ismeretes, rábeszélésre írta, semmint belső ösztönzésre. Ha egy-egy novelláját visszautasították, vigasztalásképpen írt egy mesét. Ennek fajsúly-főlismerését mutatja Mészölyben, hogy ez vonatkozású átdolgozásainak is, fordításainak is elkülönülő fejezetet szentelt válogatott kötetekben. Az ötvenes évek elején – hozta példaként Urbanik –, az Állami Bábszínház dramaturgjaként kapcsolatba került a bábművészzel. Egyik legismertebb munkája a Misi mokus kalandjainak filmre írása. Mészöly úgy tartotta egy meséiről szóló eszszéjében: a jó meseíró természetesen a benne élő gyermekek faggatja, de jó mű akkor születik, ha a gyermek is tudakolódik a felnőtt-valóság jogosultsága felől. A mese az utolsó, amiben a misztikus tér és világ még elviselhető a felnőtteknek, ez a gyermekek és a mi megcsupált ártatlanságunk...

A színpadon szavalt és lépkedő kicsik persze nem gondolkodtak ilyesmin, sűrűn kitekintgettek anyura és apura, himbálták csöpp pocpfukat, izgalmukban bájosan ismételték néhány szót, huncutul illeszkedtek a pódiumra és egymás közé... A megyei könyvtár Gyermekkönyvtárának színjátszó köre Vadóc Eszter művészeti vezetésével Mészöly: A torony meséje című írását jelenítették meg. Megérdemelt vastapsot kaptak.

Idén Baka István költő kapta a Mészöly Miklós-díjat, melyet özvegye vett át. A Mészöly-plakettet pedig a Jelenkor Kiadó igazgatójának, Csordás Gábor költőnek ítélték.